

OKRESNÁ PROKURATÚRA PIEŠŤANY
Vážska 28, 921 01 Piešťany

Číslo: Pv 33/15/2204-58
EEČ: 2-18-23-2019

Piešťany 25.02.2019

U Z N E S E N I E

Trestná vec: obv. **XXXXX**
Trestný čin: prečin: úverový podvod podľa § 222 odsek 1 Trestného zákona
Rozhodol: prokurátor Okresnej prokuratúry Piešťany

Podľa § 215 odsek 1 písmeno b Trestného poriadku **zastavujem** trestné stíhanie obvinenej:

XXXXX

dátum narodenia: XXXXX
miesto narodenia: XXXXX
rodné priezvisko: XXXXX
trvalé bydlisko: XXXXX XXXXX
väzba: nie

ktorá je trestne stíhaná pre trestný čin:

- prečin: úverový podvod podľa § 222 odsek 1 Trestného zákona
štádium: dokonaný trestný čin
forma trestnej súčinnosti: jeden páchatel' vo veci

na tom skutkovom základe, že:

dňa 01.04.2008 v Piešťanoch uzatvorila so spoločnosťou DBH – TIP, s.r.o., XXXXX, ulica Trenčianska číslo 47, IČO: 35925833, zmluvu o úvere číslo 9908DBH026, na základe ktorej jej bol poskytnutý hotovostný úver vo výške 22.000,- Sk (po prepočítaní 730,27 Eur), ktorý sa zaviazala splatiť v pravidelných mesačných splátkach po dobu 6 mesiacov, a to 1. až 5. splátka vo výške 99,58 Eur a 6. splátka vo výške 232,36 Eur, pričom v zmluve o úvere v časti číslo 13 uviedla fiktívneho zamestnávateľa spoločnosť PEK servis Slovensko, s.r.o., so sídlom XXXXX, Kozia číslo 17, s čistým mesačným príjmom 17.200,- Sk (po prepočítaní 570,94 Eur), v uvedenej spoločnosti nikdy nepracovala, do dnešného dňa neuhradila žiadnu mesačnú splátku a úver nikdy nezačala splácať, čím spoločnosti DBH - TIP s.r.o., spôsobila škodu v celkovej výške 730,27 Eur,

lebo tento skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Odôvodnenie:

Uznesením vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva PZ Trnava, Úradu justičnej a kriminálnej polície, Odboru justičnej polície, Oddelenie všeobecnej kriminality, vysunuté pracovisko XXXXX ČVS: ORP-1022/OVK-PN-2010 (ďalej iba vyšetrovateľ PZ) bolo podľa ustanovenia § 199 odsek 1 Trestného poriadku začaté trestné stíhanie a súčasne podľa ustanovenia § 206 odsek 1 Trestného poriadku **dňa 28.07.2010** vznesené obvinenie XXXXX za prečin úverového podvodu podľa ustanovenia § 222 odsek 1 Trestného zákona na vyššie popísanom skutkovom základe.

Dňa 29.04.2011 uznesením vyšetrovateľa PZ menovanej spisovej značky bolo podľa ustanovenia § 228 odsek 2 písmeno a) Trestného poriadku predmetné trestné stíhanie prerušené pre neprítomnosť svedka, splnomocneného zástupcu poškodenej spoločnosti DBH – TIP, s. r. o. XXXXX.

Dňa 13.11.2014 uznesením vyšetrovateľa PZ ČVS: ORP-1022/OVK-PN-2010 bolo podľa ustanovenia § 228 odsek 5 Trestného poriadku v trestnom stíhaní pokračované z dôvodu zabezpečenia svedka, splnomocneného zástupcu poškodenej spoločnosti k vyšetrovacím úkonom.

Dňa 29.05.2015 uznesením vyšetrovateľa PZ k uvedenej spisovej značke podľa ustanovenia § 228 odsek 2 písmeno a) Trestného poriadku bolo trestné stíhanie prerušené pre neprítomnosť svedka, splnomocneného zástupcu poškodenej spoločnosti DBH – TIP, s. r. o. XXXXX.

Dňa 13.12.2017 uznesením vyšetrovateľa PZ ČVS: ORP-1022/OVK-PN-2010 podľa ustanovenia § 228 odsek 5 Trestného poriadku bolo v trestnom stíhaní pokračované z dôvodu zabezpečenia oprávnenej osoby na zastupovanie svedka poškodeného, a to k času spáchania skutku prokuristu a následne aj splnomocneného na zastupovanie spoločnosti DBH – TIP, s. r. o. XXXXX.

Dňa 11.02.2019 bol na tunajšiu okresnú prokuratúru v zmysle ustanovenia § 209 odsek 1 Trestného poriadku doručený písomne odôvodnený návrh vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva PZ XXXXX, Odboru kriminálnej polície, 3. Oddelenie vyšetrovania, XXXXX ČVS:ORP-1022/OVK-PN-2010 na zastavenie trestného stíhania spolu s príslušným vyšetrovacím spisom.

Preskúmaním na vec sa vzťahujúceho vyšetrovacieho spisu ČVS:ORP-1022/OVK-PN-2010 som dospel k právnomu záveru, že predmetný návrh vyšetrovateľa PZ na zastavenie trestného stíhania proti obvinenej XXXXX je opodstatnený a dôvodný.

V priebehu prípravného konania boli v súlade s predmetom dokazovania vykonané viaceré osobné ako aj listinné dôkazy, ktoré vo vzájomnej zhode dostatočne preukazujú, že predmetný skutok **nie je trestným činom a nie je dôvod ani na postúpenie veci.**

V predmetnej trestnej veci boli vypočutí obvinená XXXXX ako aj svedok – poškodený, súdom ustanovený opatrovník XXXXX, ďalej konateľ spoločnosti DBH TIP, s.r.o. XXXXX, v čase spáchania skutku splnomocnený na vedenie spoločnosti

DBH - TIP s.r.o., XXXXX, a to XXXXX, svedok XXXXX, vyšetrovateľom PZ bola zadovážená zmluva o úvere číslo 9908DBH026 a k nej príslušné listinné podklady, výpis z obchodného registra PEK servis Slovensko, s.r.o. XXXXX, rozhodnutie Okresného súdu XXXXX číslo 33CbR/126/2008 o zrušení spoločnosti PEK servis Slovensko, s.r.o. XXXXX zo dňa 24.06.2009 s právoplatnosťou dňa 29.07.2009, výpis zamestnávateľov sociálnej poisťovne na obvinenú, ako aj k jej osobe zabezpečené správy a aktuálny odpis registra trestov.

Z vyššie uvedeného rozsahu dokazovania je možné konštatovať, že dokazovanie predstavuje dostatočný skutkový podklad pre samotné rozhodnutie vo veci.

Obvinená XXXXX sa vo výpovediach ku spáchaniu skutku doznela. Okrem iného uviedla, že mala pred, ako aj v danom čase uzatvárania tejto úverovej zmluvy finančné problémy a takýmto spôsobom si zabezpečila finančné prostriedky od nejakej splátkovej spoločnosti. Na toto sa informovala rôznych ľudí, niekto jej dal informáciu, že finančné prostriedky poskytuje nejaká spoločnosť DBH z Bratislavy a tiež jej niekto udal názov fiktívneho zamestnávateľa, ktorého takto do zmluvy uviedla aj napriek tomu, že nikde nepracovala. Zmluvu podpísala, vôbec si nepozerala jej podmienky, prítomný bol pri tom pán XXXXX, ktorého poznala, boli spolu overiť ešte aj podpis u notára. To, že XXXXX má byť evidovaný ako konateľ nejakej spoločnosti nevedela, potrebovala peniaze, vôbec to neriešila. XXXXX jej potom po podpise zmluvy doniesol aj finančnú hotovosť vo výške úveru ako bolo v zmluve. Peniaze využila pre svoju potrebu, úver nesplatila.

Súdom ustanovený opatrovník XXXXX sa ku spáchanému skutku vyjadrila len o jeho vedomosti z príslušného uznesenia, k následku vzniknutej škody ako ustanovený opatrovník na práva poškodeného žiada takú, ako bola zistená v trestnom konaní.

XXXXX dňa 13.11.2014 uviedol, že si je vedomý toho, že je konateľom poškodenej spoločnosti XXXXX. O jej fungovaní však nevie nič, nakoľko na riadenie tejto firmy splnomocnil v tom čase XXXXX, ktorému ponechal všetku administratívu, v minulosti mal on jej podklady, avšak tieto zostali na ubytovni a viac sa k nim nedostal.

XXXXX uviedol vo vzťahu k uzatvoreniu predmetnej zmluvy s obvinenou skutočnosti obsiahnuté vo výrokovej časti, tiež z jeho výsluchu vyplýva, že si žiadnym spôsobom neoverovali hodnovernosť údajov ňou poskytnutých, za dostatočnú záruku pravdivosti týchto údajov považovali jej čestné vyhlásenie. Ďalej oznámil postúpenie pohľadávky vyplývajúcej z daného zmluvného vzťahu k poskytnutiu dotknutého úveru spoločnosťou DBH — TIP, s.r.o. a obvinenej, ktorá bola odstúpená inej spoločnosti, ktorú bližšie nekonkretizoval, pričom uviedol, že zmluvu o postúpení pohľadávky do spisu dodatočne doloží. To však do dnešného dňa neurobil a to i napriek opakovaným výzvam na jej doloženie.

XXXXX využil svoje právo a k veci ako svedok odmietol vypovedať.

Nakoľko z vykonaného dokazovania bolo zistené, že spoločnosť DBH – TIP, s. r. o. XXXXX zanikla bez právneho nástupcu, a to uznesením Okresného súdu

XXXXX I č. k. 36CbR/86/2012 zo dňa 19.12.2014, právoplatným dňa 23.02.2015, bola ex offa vymazaná z obchodného registra. Spoločnosť DBH - TIP, s.r.o. ako poškodená strana v tomto konaní zanikla bez právneho nástupcu. Do spisového materiálu bolo zabezpečené predmetné rozhodnutie, XXXXX pri výsluchu dňa 13.12.2017 síce uviedol, že pohľadávka spoločnosti DBH - TIP, s.r.o. voči XXXXX bola postúpená inej spoločnosti, ktorú bližšie nekonkretizoval, pričom iba uviedol, že zmluvu o postúpení pohľadávky do spisu dodatočne doloží. To však do dnešného dňa neurobil a to i napriek opakovaným výzvam na jej doloženie a z daného dôvodu bol preto Okresným súdom XXXXX v danej veci pod č. k. 21Tp 15/2018 ustanovený opatrovník za účelom výkonu práv poškodeného z dôvodu, ak poškodený, ktorý je fyzickou osobou alebo štatutárny orgán poškodeného, ktorý je právnickou osobou, nemôže vykonávať práva poškodeného podľa Trestného poriadku, a hrozilo nebezpečenstvo z omeškania.

Z vykonaného vyšetrovania ako aj výpisu z obchodného registra spoločnosti PEK servis Slovensko, s.r.o. XXXXX a uznesenia OS XXXXX I zo dňa 24.06.2009, ktorým bola táto spoločnosť súdom zrušená bez likvidácie je síce zrejmé, že obvinený XXXXX bol v období od 30.03.2004 do 06.11.2009 len evidovaný ako jej majiteľ a konateľ, ale daná spoločnosť nevykonávala činnosť, obvinená XXXXX nebola v tejto ani zamestnaná, čo potvrdzuje okrem daných skutočností ako aj jej samotnej výpovede aj výpis zamestnávateľov sociálnej poisťovne, kde bola okrem iných v období od 14.03.2007 do 20.02.2013 evidovaná ako občan starajúci sa o dieťa do 6 rokov bez iného zamestnania.

Podľa § 222 odsek 1 Trestného zákona sa úverového podvodu dopustí ten, kto vyláka od iného úver alebo zabezpečenie úveru tým, že ho uvedie do omylu v otázke splnenia podmienok na poskytnutie úveru alebo na splácanie úveru, a tak mu spôsobí malú škodu, pričom sa potrestá odňatím slobody na jeden rok až päť rokov.

Vylákaním od iného úveru tým, že ho páchatel' uvedie do omylu v otázke splnenia podmienok na poskytnutie úveru alebo na jeho splácanie možno rozumieť uvedenie v žiadosti o úver, resp. v zmluve o úvere nepravdivé alebo hrubo skreslené údaje alebo zamlčanie podstatných údajov. Takýmito údajmi budú najmä nereálne podnikateľské zámery s vopred známym nesplácaním úveru alebo maximálne nepravdepodobnou možnosťou jeho splácania, prípadne deklarovanie neexistujúceho príjmu, v dôsledku čoho nie je následne úver splatený, uvádzanie veriteľovi mylných údajov o zabezpečení úveru a podobne.

Omyl je nezhoda (vedomosti, predstáv) človeka so skutočným stavom veci. Páchatel' uvádza niekoho do omylu spravidla aktívnym konaním, keď predstiera existenciu určitých okolností, ktoré sú v rozpore so skutočným stavom veci. Môže tak konať nielen vo vzťahu priamo k poškodenému, ale aj k iným osobám.

K naplneniu zákonných znakov subjektívnej stránky trestného činu úverového podvodu sa vyžaduje, aby bolo preukázané, že páchatel' už v čase dojednávania úveru konal v úmysle vypožičané peniaze vôbec nevrátiť alebo nevrátiť ich v dohodnutej lehote alebo konal aspoň s vedomím, že peniaze v dohodnutej lehote nebude môcť vrátiť a tým uvádza veriteľa do omylu so spôsobením mu škody.

Podľa § 125 odsek 1 Trestného zákona škodou malou sa rozumie škoda prevyšujúca sumu 266,- Eur a škodou väčšou sa rozumie suma dosahujúca najmenej desaťnásobok takej sumy.

Od podvodu treba odlišovať neschopnosť dodržať zmluvný záväzok. V tomto prípade by trestanie trestom odňatia slobody bolo v rozpore s článkom 17 odsek 2 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého „nikoho nemožno pozbaviť slobody len pre neschopnosť dodržať zmluvný záväzok“. Trestné právo a trestnoprávnu kvalifikáciu určitého konania ako trestného činu, ktoré má súkromnoprávny základ, je potrebné považovať za krajný právny prostriedok, ktorý má význam predovšetkým celospoločenský, t. j. z hľadiska ochrany základných spoločenských hodnôt. V zásade však nemôže slúžiť ako prostriedok nahradzujúci ochranu práv a právnych záujmov jednotlivca v oblasti súkromnoprávnych vzťahov, kde závisí predovšetkým na individuálnej aktivite jednotlivca, aby si strážil svoje práva, ktorým má súdna moc poskytovať ochranu. Je však neprijateľné, aby túto ochranu aktívne preberali orgány činné v trestnom konaní, ktorých úlohou je prevažne ochrana celospoločenských hodnôt a nie priamo konkrétnych subjektívnych práv jednotlivca, ktoré svojou povahou spočívajú v súkromnej sfére. V právnom štáte je neprípustné, aby prostriedky trestnej represie slúžili k uspokojovaniu subjektívnych práv súkromnoprávnej povahy, ak nie sú vedľa toho splnené všetky predpoklady vzniku trestnoprávnej zodpovednosti.

Osobitne aj v prípadoch poskytovania pôžičiek nebankovým spôsobom je nevyhnutné skúmať okolnosti a príčiny vzniku škody na majetku, v dôsledku porušenia základných povinností vyplývajúcich zo zákona, alebo zo zmluvy, preskúmať pravdivosť údajov prezentovaných pred uzatvorením aj pri samotnom uzatváraní zmlúv.

Spoločný základ podvodných konaní spočíva v „omyle“ inej osoby. Omyl ako rozpor predstavy so skutočnosťou v zmysle skutkovej podstaty trestného činu podvodu musí mať určitú „kvalitu“ (nestačí akákoľvek nepravda) a musí byť prostriedkom spôsobilým na oklamanie iného v konkrétnej situácii. Okrem iného ak však osoba v omyle vykonávajúca majetkovú dispozíciu má povinnosť (vyplývajúcu zo zákona, zo zmluvy alebo zvyklosti) preskúmať tvrdenia iných osôb, a to prostriedkami bežne dostupnými a v obdobných prípadoch aj bežne používanými, nie je možné len uvedenie nepravdy, bez ďalšieho považovať za „uvádzanie do omylu“ v zmysle skutkovej podstaty trestného činu podvodu.

V posudzovanej veci nejde o situáciu, že samotné uvedenie nepravdy, ktorej preskúmanie nie je bežné, resp. omyl ani pri zvýšenej miere opatrnosti nemožno rozpoznať, prípadne osoba vykonávajúca dispozíciu nie je objektívne schopná v určitom čase a stave disponujúcimi prostriedkami prípadný omyl eliminovať. V danom prípade je potrebné brať do úvahy aj tzv. dodržanie obvyklej miery opatrnosti osoby, ktorá je uvádzaná do omylu alebo ktorej omyl chce páchatel' využiť, (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn 2Tdo Y 21/2013 zo dňa 04.02.2014).

Uvedenie nepravdivých skutočností nie je možné, samo osebe, považovať za „uvádzanie do omylu“ v zmysle základnej skutkovej podstaty trestného činu podvodu, pretože „uvádzanie nepravdy“ nič nehovorí o tom, či tieto nepravdivé skutočnosti boli alebo mohli byť aj objektívne spôsobilé oklamať klamanú (poškodenú) osobu.

K samotnej povinnej miere opatrnosti je nutné uviesť, že povinnosť dodržiavať obvyklú mieru opatrnosti v zmysle ustanovenia § 415 Občianskeho zákonníka má každý účastník občianskoprávneho (obchodnoprávneho) vzťahu, teda v záväzkových vzťahoch nielen dlžník, ale aj veriteľ.

Poskytovateľ pôžičky, ako účastník súkromnoprávneho vzťahu, je primárne povinný aspoň v minimálnej miere dbať na nevyhnutnú ochranu svojich práv a majetkových záujmov, dodržiavať potrebnú mieru opatrnosti a zabezpečiť si, prípadne aj požadovať, ľahko dostupné informácie významné na rozhodnutie o jej poskytnutí, tiež v danom prípade je jednoznačne zrejmé, že pôžičku obvinenej poskytol len ako uvádza na základe ňou uvedeného zamestnávateľa a vôbec sa bližšie pred, ani pri samotnom poskytovaní úveru absolútne nezaoberal overením si ňou deklarovaného zamestnávateľa, jej majetkovými pomermi, najmä s poukazom na jej vlastníctvo, neuzatvoril s klientom žiadnu záložnú zmluvu alebo zmluvu o zabezpečovacom prevode práv, najmenej ktoré možnosti jeho tvrdenia osoba vykonávajúca majetkovú dispozíciu a to v danom prípade obchodná spoločnosť mala možnosti preskúmať a to prostriedkami bežne dostupnými a bežne použiteľnými, v danom prípade najmä s poukazom na jej splnomocnenie daným klientom v rámci samotných úverových zmluvných podmienok vyplývajúcich z dotknutej úverovej zmluvy s XXXXX, najmenej vrátane súhlasu na poskytnutie jej osobných údajov vo vzťahu k zamestnávateľovi od Sociálnej poisťovne XXXXX, čím jednoznačne došlo k porušeniu konkrétnej zákonnej povinnosti, že ohrozený sa má rovnako opatrne a pozorne chovať aj ku svojim vlastným právam, záujmom a statkom a dodržať pri uzatvorení zmluvy a takýchto aj následných tzv. zakročovaciu preventívnu povinnosť, ktorá je uložená všetkým ohrozeným fyzickým a právnickým osobám, a to bez ohľadu na to, či ide alebo nejde o vážne ohrozenie a v rámci tejto zakročiť a urobiť opatrenia potrebné na odvrátenie škody v rámci záväzkovo-právneho vzťahu, do ktorého vstupovala a mohla odôvodnene predpokladať určité ohrozenie vzniku škody, pretože opakovane nepreverila akýmkoľvek spôsobom v dostatočnej miere bližšie potrebné skutočnosti o dlhoch, na ktorých splácanie požadovali dané pôžičky dlžníci.

Na základe vykonaného vyšetrovania, najmä však z výpovedí, predložených a zabezpečených horeuvedených listinných podkladov je síce preukázané, že skutok obsahovo popísaný vo výrokovvej časti sa stal, avšak tento nie je trestným činom. Zo zabezpečených dôkazov v nevyhnutnom rozsahu na rozhodnutie vo veci je jednoznačne zistené, že zo strany veriteľa došlo k porušeniu povinnosti dodržiavať obvyklú mieru opatrnosti v zmysle ustanovenia § 415 Občianskeho zákonníka, samotné horeopísané konanie obvinenej je preto možné vyhodnotiť len ako obyčajné klamstvo, ktoré nie je „uvádzaním do omylu“ vtedy, keď tvrdenie konkrétnej osoby podlieha preskúmvaniu a keď okrem lživého tvrdenia nebolo urobené nič, čím by sa preskúmvanie sťažilo, osoba vykonávajúca majetkovú dispozíciu mala najmä zmluvnými podmienkami so splnomocnením na tieto klientom XXXXX umožnených viacerých možnosti preskúmať jej tvrdenie, a preto nie je možné len samotné uvedenie nepravdy bez ďalšieho považovať za „uvádzanie do omylu“ v zmysle objektívnej stránky skutkovej podstaty trestného činu úverového podvodu podľa § 222 Trestného zákona, resp. podvodu trestného činu podľa § 221 Trestného zákona.

Vzhľadom na vyššie uvedené a najmä vzhľadom na vykonané dokazovanie,

vykonané výsluchy, listinné materiály je dostatočne preukázané a nepochybné, že skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Vzhľadom k vyššie uvedeným skutočnostiam prokurátor okresnej prokuratúry rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú možno podať orgánu, ktorý rozhodnutie vydal, do troch pracovných dní od oznámenia uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok. (§ 185 a nasl. Tr. por.)

JUDr. Ondrej Prikryl, PhD.
prokurátor